

תשובות: שאלון מס' 1361

קיץ 2021

1. בראשית ל"ח, פס' וי-ל'

א1. בדבריה מדגישה עינת רמון כי במעשיה ביטאה תמר הן גאולה אישית והן גאולה משפחתית-שבטית:

ביטוי לגאולה אישית של תמר נמצא בכך שהצליחה להיכנס להריון ולממש את רצונה בילד: "ויבוא אליה ותהר לו".

א2. ביטוי לגאולה המשפחתית במעשה של תמר נמצא בעובדה שהקימה זרע ליהודה.

ב. במעשה של תמר נמצא אפשרות שהיא עצמה עמדה בפני התלבטויות שונות:

- חשש שמא אכן בעקבות המעשה שלה היא תצא לשרפה.

- חשש שמא המעשה שלא עשוי להיראות כמעשה רמייה

ניתן לתת הסברים נוספים.

2. שמות א' פס' טו-כב

א1. בין פס' טו-יז משתמע שהמיילדות נאלצו להתמודד עם צווים סותרים

מצד אחד צו המלך: "ויאמר המלך למיילדות [...] וראיתן על האבניים אם בן הוא והמתתן אותו אם בת היא וחייה". ומצד שניצו מצפוני-מוסרי: "ותראינה המיילדות את האלוהים ותחיינה את הילדים".

א2. ע"פ דברי גרג', פרק זה מבטא כבוד והערכה לנשים על שהשכילו לסרב לצו המלך באופן בלתי מתלהם: "זהו שיר הלל לנשים המסרבות להיכנע לתכתיב הגברי [...] בדרך מיוחדת ולא מתריסה".

ביטוי לכך נמצא בהסבר שהעניקו המיילדות ולפיו בנות ישראל ממהרות ללדת ללא עזרת המיילדות: "לא כנשים המצריות כנשים העבריות כי חיות הנה בטרם יבואו המיילדות וילדו".

ב. לדעתי, פעולתן של המיילדות גרמה להחמרה בגזרת פרעה.

ביטוי מובהק לכך נמצא בעצם העובדה שבעקבות כך שהמיילדות לא קיימו את צו המלך גזר המלך על כל עמו להרוג את הזכרים מישראל: "ויצו פרעה לכל עמו כל הבן הילוד היאורה תשליכוהו וכל הבת תחיו".

3. במדבר י"ב

1. בדברי אהרון ומרים יש אמת שכן ה' אכן התגלה גם אליהם ולא רק למשה: "הרק במשה דיבר ה' הלא גם בנו דיבר", אולם, למרות זאת נמצא מדבריהם שמשה זכה לבכורה.

2. מדברי ה' משתמע כי יש ייחוד בנבואת משה לעומת אחיו: "ויאמר ה' אל מרים ואל אהרון: אם יהיה נביאכם במראה אליו אתוודע בחלום אדבר בו לא כן עבדי משה פה אל פה אדבר בו ותמונת ה' יביט".

1. מדברי חז"ל במדבר שוחר טוב נמשל הנזק של לשון הרע לפגיעת גוף:

2. לדעתי, מדברי המדרש עולה שהנזק שנגרם למשה מדברי אליו ופגיעתו מהם היא דבר בלתי הפיך: "כחץ שירה לא ניתן להשיבו".

4. במדבר כ"ב

1. מפס' א'-כ' נמצא שני אזהרות שהזהיר ה' את בלעם:

- ה' מזהיר את בלעם שלא ללכת עם שליחי מלך מואב: "לא תלך עימם".

- ה' מזהיר את בלעם שלא לקלל את העם: "לא תאור את העם".

ניתן להביא ביטוי לאזהרה נוספת.

2. מפס' כ"א-ל"ה מצטייר בלעם באור אירוני באמצעות האתון.

ביטוי לאירוניה כלפי בלעם נמצא בעצם העובדה שהאתון היא זו שמזהה את במלאך ובלעם לא: "ותרא האתון את מלאך ה'".

ב. לדעתי בלעם בחר לקלל את העם מתוך תאוות הבצע, שכן בדברי המשלחת השנייה לבלעם נמצא רמז למתן: "כבד אכבדך כל אשר תאמר אלי אעשה לך".

5. יהושע ב'

1. נמצא שני מניעים בדברי רחב:

- המניע בדבריה לשליחי המלך: המניע הוא להטעות אותם לשלוח אותם למרדף שווא: "האנשים יצאו לא ידעתי אנה הלכו, רדפו מהר כי תשיגום".

- המניע בדבריה לשני המרגלים: המניע הוא הצלתה והצלת משפחתה: "השבעו לי כי עשיתי עמכם חסר ועשיתם אתם עם בית אבי חסד".

2. בפס' י"ב נמצא שימוש במילה 'חסד'

מילה זו מבטאת את התלות והקשר בין גורלה של רחב לבין גורל המרגלים: "עשיתי עמכם חסד ועשיתם עם בית אבי חסד והצלתם את אחי ואחיותי"

ב. בין פס' א', ט'-יא נמצא ביקורת כלפי יהושע

בפס' א' שולח יהושע את המרגלים ליריחו: "וישלח יהושע שניים מרגלים חרש לכו ראו את יריחו". ואילו בפס' ט'-י"א מתברר שרחב כבר יודעת שה' הבטיח את הארץ לישראלך: "ידעתי כי נתן ה' לכם את הארץ". ומכאן שהביקורת כלפיו היא שכפי שהרחב יודעת כי הארץ הובטחה לי שראל כך היה על יהושע לדעת זאת וכל שליחת המרגלים היא למעשה מוטעת.

ב2. ע"פ חז"ל רחב התגיירה, ראייה אפשרית לכך נמצא בעובדה שהיא מקבלת את עליונות אלוהים ישראל: "כי ה' אלוהיכם הוא האלוהים בשמים ממעל ובארץ מתחת".

6. מלכים א' י"ח.

א1. נראה שהן עובדיה והן אליהו פעלו נגד שלטון אחאב ואיזבל

- פעילותו של עובדיה: עובדיה מסתיר מאה מנביאי ה' למרות שאיזבל מחליטה על פגיעה בהם: "ויהי בהכרית איזבל את נביאי ה' ויקח עובדיה מאה נביאים ויחביאם חמישים איש במערה".

- פעילותו של אליהו: אליהו פוגע באינטרס של אחאב ואיזבל בעצם הבאת הבצורת: "ויהי ראות אחאב את אליהו ויאמר: האתה זה עוכר ישראל".

ב. לדעתי אחאב הוא שפעל לטובת העם בזמן הבצורת.

ביטוי לכך נמצא בעצם העובדה שניסה לחפש חציר כדי לא לפגוע בבהמות, ששרתו את האדם: "ויאמר אחאב אל עובדיה לך אל כל מעייני המים ואל כל הנחלים אולי נמצא חציר ונחיה סוס ופרד ולא נכרית מן הבהמה".

7. מלכים א' כ"ב

א1. נראה לדעתי כי יהושפט ביקש לקרוא לנביא ה' מכיוון שחשד בנבואה האחידה של ארבע מאות מנביאי אחאב.

א2. הדילמה שעמדה בפני מיכה היתה האם לנבא כיתר הנביאים או לדבוק בנבואתו ובאמת שלו

ב1. בנבואת מיכה נמצא סתירה

בפס' טו מנבא מיכה נבואה על הצלחה במלחמה כיתר הנביאים: "ויאמר עלה והצלח נתן ה' ביד המלך". ואילו בפס' י"ז מנבא מיכה על כשלון במלחמה: "לא לאנשים האלה ישוּבו איש לביתו".

ב2. הסבר לסתירה נמצא במטרתו של מיכה להציג לפני אחאב שתי נבואות, האחת על הצלחה במצלמה והאחת על כשלון, כאשר אלו המנביאים על הצלחה מוצגים על ידו כשליחי הרוח הרעה שמבקשת להביא לנפילתו.